

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjesčmana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ćel!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa ńo kóždu ńobotu w Ssmolerjez knihicziščezěrnj w Budyschinje a je tam ja sčtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

18. njeđzela po ńwjatej Trojizy.

Matth. 22, 34—46.

Tole sczenje je kaž katechismuś: praschenje a wotmolwjenje, a tež po wopschijeczu prawy katechismuś: rozwuczenje wo najwazniśchich kruchach křesćijanstwa. A wuprajil je je ja wschitke czasty nasch wulki wuczet Jesuś Křystuś! A nusne je, ńo bychmy pschezo jańo na tele ńalozkne myśle dopomnjeni byli, my je tak lońko ńabymamy. Duž pohybńmy ńo k Jesuśowymaj nohomaj ke katechismuśowemu rozwucžowanju wo najwobebniśchej kańni a najwazniśchim artiklu wěry.

1. Kotra je ta najwjetścha kańeń w ńakonju?
2. Sčto ńo wam ńda wo Křystuśu?

1. Kotra je ta najwjetścha kańeń w ńakonju? ń tym praschenjom chyzchu czi Farisejszy Jesuśa spytowacž. Woni ńakon rozkřustowajo 365 ńakasnjow a 248 pschikasnjom licžachu a ńo nětko w ńschulach rozwucžowachu, kotre ńu wazniśche a kotre njewazniśche. Sčtońik rasnje wotmolwi, ńo je ń zylka jeniczka najwyschścha kańeń: „Ty dyrbiśch Boga, ńwojeho ńnjeśa, lubowacž ń zylkej ńwojej wutrobu, ń zylkej ńwojej duśchu a ń zylkej ńwojej myślu.“ W tej kańni ńu wschitke druhe wobńanknjene. Sčtońo je nawuknył, w lubośczi k Bogu ńwojemu ńnjeśej ńwoju zylku wolu, myśle a rěcže do jeho ńklužby ńajicž, ńa teho pschindže džerjenje druhich kańnjow ńamo wot ńo. „Ta druha je tej runa,“ praji tón ńnjeś. „Ty dyrbiśch ńwojeho bliźścheho lubowacž jańo ńam ńo.“ Žana luboścž k Bogu bjeś luboścže

k bliźśchemu. „Sdnyž sčto praji: ja lubuju Boga a hidži ńwojeho bratra, tón je ńhať.“ Luboścž je dopjelńenje ńakonja. Sdnyž pak my Jesuśowemu ńłowu pschikłobujemy, je to najnusniśche, ńo ńo my tež pod tole ńłowo ńtajamy a ńo praschamy a pruhujemy: „Je to tež hwěśda twojeho žiwjenja?“ Lubujesč ty Boga — lubujesč ty ńwojeho bliźścheho — jenož tebi najbliźścheho ń tej ńamej měru luboścže, kaž ńebje ńameho? Je jich bolosć ńwoja bolosć, jich wjeńele twoje wjeńele? Sčto mońł prajicž, tule kańeń ńym ja polnje dopjelńil? A hdnyž tebe twoje žiwjenje wobńkoržuje, njechaśch ńo dale praschecž: czechodla ja to njecžinju? Dofelž na tym měśtnje w twojej wutrobje, hdžez dyrbjalo to ńłowo „mój Božo“ a „mój bliźśchi“ ńtejecž, to ńłowo „ja ńam“ ńteji. Sčtońik je tu kańeń dopjelńil ń zylým ńwojim žiwjenjom. Sa nim chzemy hieč po pucžu luboścže, tón pucž nań wjedže do Božeho kraleństwa, ńo bychmy jemu pschezo podobniśchi byli w lubośczi.

2. Sčto ńo wam ńda wo Křystuśu? Čzeji ńym je wón? Stary ńakon praji: Dawitowy. To pak chze jeno prajicž: Ta žónśka, kotraž jeho porodži, je ń Davitoweho rodu. Kań mońł Dawit hewať jeho w 110. psalmje ńwojeho ńnjeśa mjenowacž a ńklyšecž, kaž tón ńnjeś njebjeńow k njemu rjeknje: „Sdnyž ńo k mojej prawizy, hacž ja položu twojich njepschecželow ńa podnožki twojich nohow.“ „Sčto ńo wam ńda wo Křystuśu?“ tole praschenje ženje wotmjelkło njeye. Njeje tež wazniśche praschenje. Sčto nam wón pomha, hdnyž je wón ńym cžłowjeka,

taž Farisejszy praja, sčto pomha nam we wumrjeczu? Wón dže sam wusna: „Mi je data wschitka móz w njebjesach a na semi“ — a to njedyrbjało wěrnó bycz? My wusnawamy s naschej tschesczjaniskej zyrkwju: „Sa wěrju do Jesom Ahrysta, Božeho jeniczko-narodženeho syna, nascheho Anjesa.“ A Sbožnik so tebje prafcha: „Sčto syn ja tebi?“ Wotmolw jemu s wusnacžom swojeje wutrobny: „Sa wěrju, so Jesuś Ahrystuś, wěrnny Bóh wot Wótza we wěcznosći porodženy a tež wěrnny čłowjek wot knježny Marie narodženy, je mój Anjes.“ A hdžež wón we wěrje sacžehnje do čłowiskeje wutrobny, tam tež lubosć sobu čehnje a wschitku šebicnosć mori, so wusnawamy: Sa syn žiwy, niž pak ja, ale Ahrystuś je žiwy we mni! Hamjen.

Lubosć k Bohu.

Sa s zylej duschu, wutrobu
Čže lubuju, o Božo!

Sdyž tebje mam, dha njerodžu
Wo swěta čašne sbožo;

Ty syn mi lubko najwyschšche
A žórko wscheje radošče,
Na tebje stajnje myšlu.

Ty bě mój Bóh wot mladosče
We wjekelu a horju;
Móz twoja mój čołm wodžesche
Po žohnowanja morju;

Mój wodych huadnje sđeržal syn,
Ty běšche pschi mni we nush,
Mi pomoz s njebja póšla.

Ty syn mój Bóh tež nětkole,
Mój twjerdy hród a stala,
Kiž kryje mje a schituje,
Mi troscht a pokoj dawa;
Mje wodnjo byczisich, napowasch
A w nozhy čzišche spacž mi dasch,
Wsmi sa to džak a kwalbu!

Ty syn mój Bóh tež sa tón čaš,
Kiž chzesch mi hiščeže dodacz,
A moje hrěchi pschezo saš
Čže twoja hnada wodacz;
Ach, daj po swojeje milosći,
Sdyž junu džen so nakhili —
So čžescž čzi w njebju spěwam.

Ty syn mój Bóh tež we schižu,
Sčto bracz mi tón troscht móže?
Njech wjedžesch mje čžer čžernjojt,
Mi kžēja tola róže.
Wschaf ja tu sbóžnu wěstosć mam,
So s horja póndu k njebjesam,
Sdžež mēra palmu wēja.

Ty syn mój Bóh; njech se smjerczu
Čso wschitko mi tu šhubi,
Sa wēm, so trónu dostanu,
Kiž Ahrysta hnada lubi;
Sčto smjercž a row mje trachicž čže?
Sa žiwjenje mam hotowe
Psches twoju milosć, Božo!

Duž mój Bóh syn a wostanjesch,
Sa nowju klub swój stary;
Ty s wutrobny mi nje-pschindžesch,
Hacz staja mi so marny;
So syn mój Bóh a ja syn twój
A do wěcznosče swojeje smój,
Se moja sbóžna wēra!

K. A. Fiedler.

Dobry knjes.

Felix Mendelssohn-Bartholdy běšche wulki mištr hudžby, na kotrehož so wěcže ženje njesapomni. Wulzy widženy a čžescženy bě wón, taž šebi to šašlužesche, hižom sa swoje žiwe dny, runjež lēta swojeho žiwjenjebha wyšoko pschijnešl njeje. Sačo bě wón s konzertnym direktorom w Lipsku, jeho pruski kral Biedrich Wylem IV. sa wjedziczerja „domchora“ do Barlina powoła. Wón pak so po krotkim čažu sašo do Lipska wróczi, hdžež, hiščeže niž 40 lēt stary, wumrje. So běšche wón nadobny muž, wo tym šwědcža hiščeže dženša te krašne skladby, sa kotrež mamy so jemu džakowacz. Ale tež w žiwjenju je wón wěrnny nadobnosć wopofasowal.

Njad lētow, mjes tym so w Lipsku bydlesche, mějesche wón duschneho šlužobnika, s mjenom Raf, s Lichtenaua pola Lubanja w Hornjej Sužizy rodženeho, syna khudeje wudowy, kotraž mějesche so hiščeže sa schthri druhe džěči staracz. Raf běšche dobry čłowjek a swojemu lubemu knjesej šwěrnje poddaty; ale wón bě tež dobry syn a bratr, kiž swojich lubnych domach njesapomni, jako so jemu derje džěšche, a čžęke starosče šwěrneje macžernej wutrobny s tym polóžecž pytašche, so macžerzy kóždy mēšaz wot swojeje špawnje šašluženeje mšdy podwu tolerjow ščelishche. Wjazore lēta běchu so tele džěczaze dary khudej macžeri šlale, a husto je wona se šylsami wjekela, s džakom napschecžo Bohu a s modlitwu wo žohnowanje sa lubeho syna pschijimasche; duž — list s Lipska pschindže, kiž běšche wot zuseje ruki pišany. Tschepjetajzy jón macž storhny. Wón bě s Mendelssohnowej ruki a tu šrudnu powjesčž wopschijesche, so je syn straschnje šthoril a šebi hiščeže ras swoju głowu na šwěrne macžerne wutrobno položicž pschije; wona chžyla tola rucže pschicž. S dohom bě tón nadobny muž džęšacz toleť pschipoložil, so njeby pjenježna nusa pučžowanje šadžewala. Dobry knjes, kotremuž je jeho šlužobnik drohi!

Ty wboha macžerka wutroba, tak čžęke pučžowanje běšche pak to sa tebje! Raf syn ty klapala, tschepotala, so modliła! A tola dobry syn hižom w šhlódnym rowje wotpoczjuje, jako macž Lipsčžanske wēže wuhlada. Wona tam dbóndže, a Mendelssohn je, kotryž ju lubosčiwje pschijima, kiž ju něžnje pschihotuje na tu čžęktu podawisnu, kiž s nej žaruje wo dobreho syna a jej potom šwjaty troscht do šrudženeje wutrobny šaplódžowacz pyta. Wón dže s nej k drohemu rowej a posbchuje štuženu macž s wjekelaj nadžiju šašowidženja.

Tak wón tu wbohu macž pschi šebi khowa, tak dołho hacž wona wostacz móže a čže. A jako so wona šlónčnje na šrudny dompučž nastaja, jej wón šynowe lutowaniki pschepodawa, dwanacže toleť sa domojwrót pschipoložiwšchi a wudowje pišmo poskicžiwšchi, w kotrymž jej lubi, jej mēšacžnje podwu toleť šlacž, tak dołho hacž budže pschi žiwjenju.

A to je wón prawdosčiwje džęžal hacž do swojeje smjercže. Šaplacž jemu to Bóh horjekach w njebju, hdžež wón nětko tež hižom je!

F.

Pokuta psched wotmyšlenej smjerczu.

(Pofracžowanje.)

Libuſcha bě njeđžiwajo tutych krutyh słowow ſwoje nutrne próſtwny ſ horzými ſylſami woſpjetował. Wu j pał ſo njeda hnuć a ſtónčnje Libuſchu ſamo ſ durjemi won poſaſa. Na ſaplacženje wechſla ſebi pod tajfimi wobſtejnoſczemi myſlicž njemóžeſche. Gańba a jaſtwno na njeſbožowneho muža čaſaſchtej. Nětko ſadwělowanje jeho wutrobu ſaja. Wón ſo roſkudži, ſwojemu ſrudnemu hubjenemu žiwjenju tónž ſčinić, ſo by ſo tał njecžeseje ſminyl, kotrejž na druge waſchnje čeknyć njemóžeſche. Namo ſahe bě dženſa ſ čžicha, žyle ſ čžicha ſ loža ſtanyl, w kotrymž bě žylu nóz podarmo wofſchewjazh ſpał pytał. Wnjſche jeho loža dwě piſtoliji wiſaſchtej, kotrejž bě w prjedawſchich čžaſach na ſwojich pućžowanjach ſobu noſyl. Wón jenu wſa a natyła ju ſ pólvrom a morjazej kulku. Wſcho ſo tał ſ čžicha taž móžno ſta, ſo njebyſchtej jeho mandželſta a džecžo, kotrejž w póblaniſkej komorje ſpaſchtej, wotucžilej. Eſo ſwoblekaſchji, piſtoliju pod ſuſnju derje ſthowa. Wón ſ čžicha a ſkradžu ſe jſtwny a ſ doma ſtupaſche. Wónka w kerkach čžyſche žakoſtny bjeſbóžny njeſtutł ſčinić. Žane čžlowiſte wócžto jeho nje- widžeſche, ničto jeho njemóžeſche mylicž a jeho ruku wot ſamo- mordaſtwa woidžeržecž. Piſtoliju pod ſuſnju wucžahnywſchi ju ſwěru pſchepyta. Wſcho běſche na nej w najlěpſchim rjedže. Wón ſo jeje jeno ſ porſtom trjebaſche dótłnyć, a ſe wſcheje ſtaroſeje bě wuſwobodženy, wſchej nuſy a hubjenſtwnu wukhowany!

Njeſbožowny ſebi myſleſche, ſo ničto pytnyl njebě, hdyž bě ſ loža ſtanywſchi piſtoliju natyła a ſ ſebi tyknył. Žeho ſchěſčlětna džowczicžka pał bě wotucžena była. Wona drje njerofymjeſche, ſchto je ſebi nan wotmyſlił. Tola wona widžeſche, ſo bě jeho čžolo ſmorſchčzene a jeho woblicžo khotne a ſrudne. Wona dale widžeſche, ſo wón ſtraſčnu brón do ruki wſa, wo kotrejž bě jej tał hroſne wěžy pomjedal. Wojoſč a ſtrach ſ džěſčowej wutrobje ſtupaſche. Mlača holecžka ſebi njeſwaži, macžer ſawołać a ju ſ tym do ſtracha ſtajić, ſchtož bě widžala.

Wona jeno to čžinjjeſche, ſchtož móžeſche čžinić a ſchtož bě jejna pobožna macž ju wucžila. Ružy ſtyknywſchi ſo wona mo- dleſche:

Božo, daricželo wſcheho,
Daj tež, wo čžož proſču ja;
Nječ mje ſdžerži wot wſcho ſleho
Tvoja ruka wótzowſta!
E njebję dele hladaj hnadnje
Na lubeju ſtarſcheju;
Rhwalicž čžy ja ſa to ſtajnje
Tebje ſ džaſnej wutrobu.

Potom bě ſo wona ſaſo ſ měrom lehnyla a ſ twjerdym do- wěrjenjom do ſwojeje modlitwny ſ čžicha wuſnyła. Wóh tón ſnjęſ w njebjębach pał klyſcheſche a wuſlyſcha, wo čžož bě jeho lube džecžo proſnyło.

Libuſcha bě nětko piſtoliju ſ hłowje ſtajił a bě ju poł bjeſ myſlow wottłócžil. Šonacž dele pražny a ſapalniſ roſlecži, tola pólvor ſo njeſapali. Njeſbožowny muž ſo ſtróži, ſo ſo hrěſčny wotpohlad njeradži. Nětko hałle jemu ſwědomnje dla čžěžkeho hrěča, kotryž bě pſchecžimo ſebi a pſchecžimo ſwojej žonje a džecžu wotmyſlił, wotucži. Eſwěrnju dobru mandželſtu, kotraž bě jemu pſcheco luboſč wopolaſowala, čžyſche nětko khotu wudowu ſčinić. Žeho lubowane džecžo dyrbjeſche pſchęſ nanowu ruku woha wo- puſchčžena ſyrota być. Semu ſo wutroba lamafche, tał ſo fajeſche a hańbowafche. Ale ſchto jemu pomhaſche, ſebi hiſčęe njewužitne poroſi čžinić? Žeho žiwjenje jeho mandželſtej a džecžu, taž wěžy runje ležachu, ničto pomhać njemóžeſche. Šdyž pał by morny byl, bychu ſo ſnacži a pſchecželjo, a taž ſo nadžijeſche, ſ wěſta tež

njecžucžimy bohaty wuj khotuje wudowu a ſyroty ſmilili. Duž — dyrbjeſche być! Wón běſche nowy ſapalniſ na piſtoliju ſadžił, měrjeſche ſo ſ nowa ſ čžolu a ſaſo wottłócži. Šnał! bě taž přeni krocž klyſhecž. Pólvor ſo tež tón raſ njebě ſapalił. Wbohi wob- žaromny muž bě połny ſtracha. Šchto to bě? Běſche wo prawdže Boža wola, ſo njedyrbjeſche wumrjecž, ale žim być? A nětko ſebi pomylili na Boha, kotrehož kaſeń: Ty njedyrbiſch mordowacž! bě hrěſčnje pſchęſtupil, a tał myſł ſo jemu taž čžęžki kamjeń na wutrobu a ſwědomnje položi. Šdy by wopravdže jał ſamo- mordał pſched Boži ſudniſki ſtol pſchęſchol a ſtupil, kajti dyrbjeſche potom na njeho ſrudny a žaloſny wuſub čžacacž? Štrach a bojoſč pſched Wſchewomóžny njeho pſchimny a jeho ſylnje tſchajjeſche. To wſchaj je žakoſnje, do rukow žimeho Boha padnyć. Tola tutón Wóh dže je tež luboſč! Wón njebudže na ſwoje woha njeſbo- žowne džecžo ſwaricž, hdyž čžęžkoſč, kotruž ſnjecž njemóžeſche, wot ſo čžijnje a ſ njemu khotata. Wón je miły a ſmilny, duž dyrbi wodacž.

E tajfimi a podobnymi myſlemi ſabludženy čžlowjeł ſwoje ſwědomnje ſmęrowafche. Wón hiſčęe raſ piſtoliju pſchimny, ſaſo na nju ſapalniſ ſadži, męri ſo ſ morjazej brónju ſ ſwojej hłowje a wottłócži. Tola tež tječi raſ ſo jeho bjeſbóžne wotmyſljenje njeradži. Šonacž dele pražny — tola ſ piſtolije ſo tež tón raſ njewuſtęili.

Wón ſo nad tym roſhnęwa a roſkobi. To ſo jemu předy hiſčęe ženje ſtało njebě, tał čžasto hacž bě piſtoliju trjebał. Wón ſebi ju ſwěru wobhladuje, wſcho je w najlěpſchim rjedže na nej. Tola wón čže hiſčęe raſ ſpytać. Tam na ſchmękowym wjerſchu wróna ſedži. Wón piſtoliju ſbęhje, ſ wěſta męri ſo do njeje a wottłócži. A ſablyſnje a ſawuſnje, ptał je tſęleny a wali ſo morny je ſchoma.

(Wſchichodnje ſtónčjenje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— E 1. oktobrom je ſo knjeſ tajny žyrkwiniſki radžicžel Meier na wotpocžink podal. Wón je ſebi ſe ſwojim ſtutkowanjom džał naſchich Ružijſkich woſadow dobył. Wón běſche naſchemu ſerbiſkemu ludę pſchecželnje ſmyſleny a męjeſche čžopku wutrobu ſa jich ſa- męry. Žeho pſchecželne a luboſčiwne waſchnje jeho wutrobam duchownych, koſiž pod jeho wodženjom ſtejachu, ſbliži. Na jeho měſto je ſtupil dotalny knjeſ duchowny męſchčžaniſkeho miſionſtwa w Draždžanach Roſenfranz. Wón bu 1. oktobra do ſwojeho noweho wažneho ſaſtojniſtwa jało žyrkwiniſki radžicžel ſapoſaſany.

— 1. oktobra je tež knjeſ hamtiſki hejtman ſ Karlowiž w Budy- ſchinje khorowatoſeje dla na wotpocžink ſchol. Na jeho měſto je ſtupil knjeſ dotalny Lubijſki hamtiſki hejtman ſ Wflugł.

— Njedželu tydženja męjeſche knjeſ ſarał Rycžer w Delnim Wujeſdže ſwoje wotſalne přędowanje. E čžęžlej wutrobu džeſeſche ſo wot ſwojeje lubeje woſady, w kotrejž je tał dołho ſe žohno- wanjom ſtutkował. Žeho naſlędnił hiſčęe poſtajieny njeje. Někotři knježa džerža ſwoje pſchedſtajaze přędowanja.

Daliſche dobrowólne dary ſa woha armeniſke ſyroty:

E Raſecžaniſkeje woſady:
M. M. ſ Komorowa 4 hr. — np.
W mjenje wbohich ſyrotow wutrobný džał.

Gólcž, redaktor.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchęch pſche- dawarňach „Serb. Nowin“ na wſach a w Budyſchinje doſtać.